

Pobrezia eta giza bazterketaren
aurkako europar sarea Euskadin
Red europea de lucha contra la pobreza
y la exclusión social en Euskadi
European anti poverty network
in the Basque Country

EAPN Euskadik pobrezia-aren aurkako euskal estrategia bat eskatu du

Pobrezia Desagerrarazteko Nazioarteko Egunaren harira egindako komunikatua
2026/10/17

EAPN Euskadik euskal erakundeei eta talde politikoei eskatu die pobrezia nahiz gizarte-bazterkeria prebenitzeko, murrizteko eta desagerrarazteko Euskal Estrategia lantzeko eta onesteko, 2030erako eta 2050erako helburu zehatzak ezarrita. Azken datuek erakusten dutenez, pobrezia gora egin du Euskadin, eta pobrezia-aren formarik larrienean gero eta pertsona gehiagori eragiten diete.

1992an, Nazio Batuek urriaren 17a Pobrezia Desagerrarazteko Nazioarteko Egun izendatu zuten. Data gogorarazten du 1987an 100.000 pertsona baino gehiago bildu zirela Parisko Trocadero plazan, giza eskubideen defentsan eta pobrezia-aren, gosearen, indarkeria-aren eta beldur-aren biktimen aldeko elkartasunean.

Pobrezia gora egin du Euskadin

Euskadin pobrezia-aren tasak Estatuko batezbestekoak baino txikiagoak badira ere, azkenaldiko bilakaerak erantzun irmoa eskatzen du. Eusko Jaurlaritzak 2026an argitaratutako Pobrezia-ri eta Gizarte-desberdinkeriei buruzko 2024ko Inkestaren arabera, hainbat adierazle okerrera egin dute; bereziki, pobrezia-aren modu larrienean dagozkien adierazleak.

- ✓ **Pobrezia eta gizarte-bazterkeria jasateko arriskuaren AROPE tasa:** 2024an, 454.695 pertsona zeuden arrisku horretan (biztanleen % 20,6), 2022ko 422.375 pertsonen aldean (biztanleen % 19,5).
- ✓ **Pobrezia erlatiboaren arriskua:** 2024an, 393.187 pertsona zeuden arrisku horretan (biztanleen % 17,8), 2022ko 357.360 pertsonen aldean (biztanleen % 16,5).
- ✓ **Pobrezia larriaren arriskua:** 2024an, 141.070 pertsona zeuden arrisku horretan (biztanleen % 6,4), 2022ko 106.273 pertsonen aldean (biztanleen % 4,9).
- ✓ **Pobrezia erreala:** 2024an, 134.493 pertsona zeuden arrisku horretan (biztanleen % 6,1), 2022ko 87.387 pertsonen aldean (biztanleen % 4,0).

Iturria: Eusko Jaurlaritza, 2024ko PGDI (2026ko martxoaren 25ean argitaratua).

Gainbehera bereziki argia da pobrezia larriaren eta pobrezia erreala-aren kasuan. Desberdinkeria-adierazle batzuetan azkenaldian izandako hobekuntzak ez du konpentsatzen pobrezia 2008ko datuekin alderatuta izan duen igoera, ez eta 2022tik 2024ra bitartean izandako gorakada ere.

Pobrezia ez die biztanle guztiei berdin eragiten

Pobrezia intentsitate handiagoz jasaten dute jatorriz atzerriarrak diren biztanleak –bereziki, Europar Batasunekoak ez diren herrialdeetatik etorritakoak–; erabateko langabezia-aren edo lan-

EAPN – Euskadi

Harrobia plaza 4, 3. solairua 48003 Bilbo

Tel.: 94-4161884 - Helb. el.: coordinacion@eapneuskadi.net

IFK: G-48900336. Eusko Jaurlaritzako Elkarleen Erregistroko zk.: FD/B/00084/1997

prekaritatearen eraginpean dauden familiek –bereziki, guraso bakarreko familiek–; gazteek; eta kualifikazio-maila baxuko biztanleek. Faktore horietako batzuk batera gertatzen direnean, pobrezia eta gizarte-bazterkeria jasateko arriskua handitu egiten da.

Emaitza horiek erakusten dutenez, Euskadik oraindik ez du nahikoa aurreratu pobreziaren, ekitatearen eta gizarte-inklusioaren arloko 2030 Agendaren helburuak lortzeko. Halaber, eskatzen dute politika zehatzetan gauatzeko Gizarte Eskubideen Europako Zutabearen printzipioak, zeina 2017an aldarrikatu baitzen Europa bidezkoago eta inklusiboago baterantz aurrera egiteko esparru gisa.

Helburuak eta erantzukizunak barnean hartzen dituen euskal estrategia

Horregatik, etorkizuneko estrategiari honako hau eskatzen diogu:

- ✓ **Helburu kuantifikagarriak ezartzea**, pobrezia eta gizarte-bazterkeria murrizteko, 2030erako eta 2050erako jomugak zehaztuta.
- ✓ **Politika publikoak koordinatzea**, diru-sarrerak, enplegua, etxebizitza, gizarte-zerbitzuak, hezkuntza, osasuna, zainketak eta familientzako laguntza bermatzeko.
- ✓ **Baliabide nahikoak eta egonkorrak esleitzea**, erakunde bakoitzaren erantzukizunak definituz eta plan operatiboak zehaztuz.
- ✓ **Adierazle partekatuak zehaztea**, bai eta emaitzen aldizkako jarraipena eta ebaluazio publikoa egitea ere.
- ✓ **Pobreziako eta gizarte-bazterkeriako egoeran edo arriskuan dauden pertsonen parte-hartze eraginkorra bermatzea.**

Euskadik gizarte-babeseko sistema bat eraiki du, herritar gehienengatik ongizateari eusten diona. Sistema hobetzeko beharrezkoak diren baliabideak eta ezagutza ere baditu. Datuek, ordea, eskatzen dute konpromiso hori politika iraunkor, ebaluagarri eta behar adinako baliabidez hornitua bilakatzea.

Urriaren 17an, euskal gizarteari eta, bereziki, erakundeei eta talde politikoei eskatzen diegu estrategia hori abian jartzeko akordio zabala lor dezatela. Pobrezia murriztea erantzukizun publiko bat da, eta herritar guztientzat egiaztatzeko moduko emaitzak ekarri behar ditu.

EAPN EUSKADI-KO PARTAIDEAK:

1. Accem	15. Ede	29. Lagun Artean
2. Adsis	16. Elkarbanatuz	30. Lagungo
3. Agiantza	17. Etorkintza	31. Margotu
4. Agintzari	18. Euskarri	32. Médicos del mundo
5. Amiarde	19. Fondo Formación	33. Peñasal
6. Berriztu	20. Gizakia	34. Sartu
7. Beti Gizartean	21. Goiztiri	35. Sec. General Gitano Euskadi
8. Bidegintzan	22. Harribide	36. Sortarazi
9. Bidesari	23. IrseAraba	37. Susterra
10. Bizitegi	24. Irse Euskadi	38. Zabalduz
11. Caritas Euskadi	25. Itaka- Escolapios	39. Zehar errefuxiatuekin
12. Cear	26. Izangai	40. Zubietxe
13. Claret Fundazioa	27. Kale dor Kayiko	
14. Bizkaisida	28. Koopera	